



R O Z S U D O K
V M E N E S L O V E N S K E J R E P U B L I K Y

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ladislava Górásza a členov senátu JUDr. Vladimíra Maguru a JUDr. Sone Mesiarkinovej, v právnej veci žalobkyne: **K. M.**, bývajúca v S., občianka Slovenskej republiky, v dovolacom konaní zastúpená Mgr. G. H., advokátom Advokátskej kancelárie L. s.r.o. so sídlom v B., proti žalovanému: **J. s.r.o.**, P., IČO: X., v dovolacom konaní zastúpený JUDr. V. K., advokátom Advokátskej kancelárie so sídlom v B., **o určenie vlastníckeho práva**, ktorá vec sa viedla na Okresnom súde Galanta pod sp.zn. 6 C 21/2002, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 12. decembra 2006 sp.zn. 9 Co 142/2006, takto

r o z h o d o l :

Rozsudok Krajského súdu v Trnave z 12. decembra 2006 sp.zn. 9 Co 142/2006 **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Galanta (súd prvého stupňa) rozsudkom z 24. januára 2006 č.k. 6 C 21/02-105 určil, že žalobkyňa „je vlastníčkou v celosti pozemkovej nehnuteľnosti a to diely č. X. od parc. č. X. vo výmere 19456 m² kat. územia M., ktorá prináleží k novovzniknutým nehnuteľnostiam a to parc. č. X., X. vzniknutých na základe geometrického plánu B. č. X. zo dňa 5. 8. 1992 vedenej na LV č. X.“ Súd prvého stupňa vychádzal z toho, že žalobkyňa nadobudla predmetnú nehnuteľnosť dedením po manželovi M. M., ktorému bolo priznané vlastnícke právo k nehnuteľnosti podľa zákona č. 229/1991 Zb. v znení neskorších predpisov rozhodnutím pozemkového úradu. Žalovaný je síce evidovaný ako vlastníak predmetných

nehnuteľností na základe rozhodnutia daňového orgánu o ich predaji v daňovom exekučnom konaní, ich vlastníkom sa však v skutočnosti nestal. Daňové exekučné konanie bolo totiž vedené proti daňovému dlžníkovi Poľnohospodárskemu výrobnému družstvu M., ktoré ale nebolo vlastníkom nehnuteľností. Na základe uvedeného súd prvého stupňa dospel k záveru, že žalovaný „vydražil“ predmetné nehnuteľnosti „len formálne“, keďže „nemal oprávnenie vykonávať dražbu na takú nehnuteľnosť, ktorá nebola vo vlastníctve daňového dlžníka“. Takto vzniknutý rozpor medzi skutočným a evidovaným stavom vlastníctva možno odstrániť len v konaní pred všeobecným súdom, vedenom na základe žaloby podľa „§ 83 písm. c/ O.s.p.“. Podľa súdu prvého stupňa „prípadne zaevidovanie nejakého údaju do katastra totiž nemôže v žiadnom prípade zahojiť nedostatok vytvorený následkom chýbajúceho titulu nadobudnutia vlastníckeho práva“.

Krajský súd v Trnave (odvolací súd), konajúci o odvolaní žalovaného, rozsudkom z 12. decembra 2006 sp.zn. 9 Co 142/2006 potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa, žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni náhradu trov odvolacieho konania a pripustil proti svojmu rozsudku dovolanie. Rozhodol tak majúc za to, že rozsudok súdu nižšieho stupňa je správny, pretože vychádza z riadne zisteného skutkového stavu a spočíva na správnom právnom posúdení veci. V odôvodnení rozsudku uviedol, že daňovou exekúciou na veci, ktoré neboli vo vlastníctve daňového dlžníka, bola porušená zásada platná v občianskom práve, že nikto nemôže na druhého previesť viac práva, ako má sám, t.j. že nemožno nadobudnúť vlastnícke právo od nevlastníka. Pokiaľ žalovaný v rámci svojej obrany poukázal na ustanovenie § 73 ods. 11 zákona č. 511/1992 Zb., podľa ktorého navrátenie do predošlého stavu je v daňovom exekučnom konaní vylúčené, odvolací súd uviedol, že predmetné ustanovenia sa vzťahujú iba na daňové konanie a nevyklučuje možnosť nápravy v sporovom konaní, pretože „daňová exekúcia nemôže byť v žiadnom prípade povýšená nad sporové konanie.“ Zásadnosť svojho rozhodnutia po právnej stránke, pre ktorú pripustil proti svojmu rozsudku dovolanie podľa „§ 238 ods. 3 písm. a/ O.s.p.“ odvolací súd videl v riešení otázky, „či je možné rušiť príklepy udelené v rámci exekúcie z hmotnoprávnych dôvodov.“

Proti rozsudku odvolacieho súdu žalovaný podal dovolanie. Navrhol napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Na odôvodnenie dovolania uviedol, že v danej veci nebolo možné aplikovať zásadu, že nikto nemôže na druhého preniesť viac práva, ako má sám (nemo plus iuris ad alium transferre potest quam ipse habet), pretože vlastníctvo k predmetným nehnuteľnostiam nenadobudol prevodom, ale

rozhodnutím štátneho orgánu v daňovom exekučnom konaní. Taký prechod vlastníckeho práva nemožno zvrátiť; „exekúciu nemožno zrušiť vrátením do pôvodného stavu, lebo rozhodnutie exekútora (príklepom) zakladá nadobudnutie vlastníctva pre vydražiteľa rozhodnutím štátneho orgánu tak, ako to zákon pripúšťa.“ Nový majiteľ vlastní takto získanú vec bez tiarch a obmedzení a nemôže svoje vlastníctvo stratiť následným rozhodnutím štátneho orgánu. Žalovaný nesúhlasí ani so záverom okresného súdu, že zásada zakotvená v ustanovení § 73 ods. 11 zákona č. 511/1992 Zb. platí len v exekučnom konaní a že daňová exekúcia nemôže byť v žiadnom prípade povýšená nad sporové konanie. Podľa žalovaného je exekučné konanie tiež sporovým konaním a vykonáva sa podľa právneho predpisu, ktorý je vo vzťahu k Občianskemu zákonníku a k Občianskemu súdnemu poriadku normou špeciálnou. Daňové exekučné konanie prebehlo podľa zákona. Nespornosť takto nadobudnutého vlastníctva je garantovaná štátom a dobromyseľne nadobudnuté vlastníctvo nie je možné odňať „z hmotnoprávnych dôvodov“. „Nezvratnosť príklepu je garantovaná zákonom. Rušenie príklepov súdmi z iných, ako procesných dôvodov, hoc aj v sporových konaniach, spôsobí právny chaos“, uzavrel dôvody svojho dovolania žalovaný.

Žalobkyňa navrhla dovolanie žalovaného zamietnuť, pretože ním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu je správne a žalovaným použité argumenty nie sú náležité ani relevantné z hľadiska právneho posúdenia veci.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 238 ods. 3 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok odvolacieho súdu v rozsahu podľa § 242 ods. 1 O.s.p., a dospel k záveru, že ho treba zrušiť.

V ustanovení § 238 ods. 3 O.s.p. je odvolaciemu súdu zverené oprávnenie založiť výrokom rozsudku prípustnosť dovolania v prípade, že toto rozhodnutie je zásadného právneho významu. Občiansky súdny poriadok nevysvetľuje, čo treba rozumieť pod rozhodnutím odvolacieho súdu po právnej stránke zásadného významu, bezpochyby ním ale je také rozhodnutie, ktoré rieši dosiaľ nenastolenú alebo len v iných súvislostiach prezentovanú a právne inak riešenú otázku takým spôsobom, ktorý je významný zo širších hľadísk, teda nielen v konkrétnej prejednávanej veci. Vzhľadom na to realizácia uvedeného

oprávnenia odvolacieho súdu musí vždy mať povahu výnimočnosti a vychádzať z prísneho rešpektovania zákonných podmienok, vymedzujúcich rozsah tohto oprávnenia.

Prípustnosť dovolania podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je podmienená nielen tým, že rozhodnutie odvolacieho súdu má zásadný význam z hľadiska svojho všeobecného dopadu na právne pomery iných (podobných) sporov, ale aj tým, že dotknuté právne posúdenie veci je významné pre vec samu. Výrok o prípustnosti dovolania musí byť – tak, ako každý výrok súdu – odôvodnený. Odvolací súd musí v odôvodnení svojho rozhodnutia jasne uviesť, že vyslovil prípustnosť dovolania pre zásadný význam rozhodnutia po právnej stránke, prípadne zásadný právny význam ním riešenej konkrétnej právnej otázky, ak nemá zásadný význam po právnej stránke celé rozhodnutie, prípadne v čom odvolací súd vidí zásadný právny význam rozhodnutia (riešenej konkrétnej právnej otázky).

Vychádzajúc z uvedeného, odôvodnenie výroku zakladajúceho prípustnosť dovolania by mal odvolací súd formulovať tak, aby bolo v logickom súlade s odôvodnením rozhodnutia vo veci samej a nepôsobilo vo vzťahu k ostatným častiam odôvodnenia rozhodnutia protirečivo.

Ak odvolací súd pripustil proti svojmu rozhodnutiu dovolanie, dovolací súd už nie je oprávnený skúmať, či skutočne ide o vec zásadného právneho významu (R 38/1993) a rovnako je viazaný aj tým, ako odvolací súd vymedzil právnu otázku, ktorá pre svoj právny význam má byť podľa odvolacieho súdu riešená odvolacím súdom. Na odvolacím súdom formulovanej právnej otázke nemôže nič meniť, ani výkladom jej dať iný obsah než v skutočnosti má.

Odvolací súd vidí zásadný význam svojho rozhodnutia po právnej stránke, pre ktorý pripustil proti svojmu rozsudku dovolanie podľa „§ 238 ods. 3 písm. a/ O.s.p.“ (od 1. septembra 2005, kedy nadobudol účinnosť zákon č. 341/2005 Zb. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, nie je ustanovenie § 238 ods. 3 O.s.p. členené písmenami) v riešení otázky, „či je možné rušiť príklepy udelené v rámci exekúcie z hmotnoprávných dôvodov.“

V preskúmvanej právnej veci žalovaný nenadobudol nehnuteľnosti, ohľadne ktorých sa žalobkyňa domáhala určenia svojho vlastníckeho práva („pozemkovej nehnuteľnosti, a to diely č. X. od parc. č. X. vo výmere 19456 m² kat. územia M., ktorá prináleží k novovzniknutým nehnuteľnostiam a to parc. č. X., X. vzniknutých na základe geometrického plánu B. č. X. zo dňa 5. 8. 1992 vedenej na LV č. X.“) príklepom, ale rozhodnutím Daňového úradu G .z 31. marca 1999 č. 615/320/23008/99/VARE o ich predaji „inak“ podľa § 72 ods. 12, posledná veta, zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení do 31. augusta 1999, podľa ktorého ustanovenia, ak sa hnutelné veci a nehnuteľnosti nepredajú v dražbe, správca dane je oprávnený predat' ich inak, pričom nie je dotknuté ustanovenie § 2 ods. 2 tohto zákona. Odvolací súd nesprávne uvádza v odôvodnení svojho rozhodnutia, že na verejnej dražbe konanej 4. júna 1999 vydražil „predmetné nehnuteľnosti“ žalovaný. Verejná dražba vykonaná 4. júna 1999, v ktorej bol úspešný žalovaný, sa týkala iných nehnuteľností v kat. území M. (parc. č. X., X., X., X., X., X. a X.).

Súdy nižších stupňov v preskúmvanom konaní neriešili otázku, či ich rozhodnutím možno „zrušiť príklep udelený v rámci exekúcie z hmotnoprávných dôvodov“. Vyslovili iba, že „nesúlady v evidencii vlastníckeho vzťahu predmetnej nehnuteľnosti“ možno odstrániť len v konaní o určovacej žalobe podľa „§ 83 písm. c/ O.s.p.“ (súd prvého stupňa), resp. že skutočnosť, že v rámci daňového exekučného konania nie je možné navrátenie do pôvodného stavu, nevylučuje nápravu prostredníctvom sporového konania, pretože „daňová exekúcia nemôže byť v žiadnom prípade povýšená nad sporové konanie“ (odvolací súd).

Odvolací súd pri rozhodnutí o pripustení dovolania v zmysle vyššie uvedených zásad nepostupoval a pripustil dovolanie na riešenie právnej otázky, ktorá nie je významná pre vec samu, resp. ju vymedzil protirečivo vo vzťahu k ostatným častiam odôvodnenia rozhodnutia, takže nie je v logickom súlade s odôvodnením rozhodnutia vo veci samej. Zaťažil tak svoje rozhodnutie tzv. inou vadou konania, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie a na ktorú dovolací súd musí prihliadnuť ex lege (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.). Dovolací súd preto rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 243b ods. 1, 2 O.s.p.).

S prihliadnutím na dôvod, pre ktorý dovolací súd zrušil rozsudok odvolacieho súdu, nezaoberal sa opodstatnenosťou dovolacej námietky žalovaného, že ním napadnuté

rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Úlohou dovolacieho súdu v prípade dovolania, odôvodneného nesprávnym právnym posúdením veci, je vyriešiť otázku, či odvolací súd na zistený skutkový stav použil správny predpis a či ho aj správne interpretoval. V danom prípade však toto posúdenie (vzhľadom na vadu rozhodnutia o pripustení dovolania) nebolo možné.

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

P o u ě n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 20. marca 2008

JUDr. Ladislav G ó r á s z, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: